

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
EDITORIAL

«ԵՍ»ԷՆ ԱՆԴԻՆ...

«Եթէ ցորենի հատիկը հողին մէջ
չիցնայ ու չմեռնի՝ ինքը միմակ կը
մնայ. իսկ եթէ մեռնի՝ բազում
արդիւնք կու տայ»

(Յովհ. Ժք, 24-25)

Միայն սեփական եսն ուրանալով, մէկդի դնելով անձնական
չահն ու օգուտը, ճղճիմ հաշուարկներն ու ակնկալիքները, մարդ-
կրնայ վայելել իր ձեռքբերումները, ըմբոշխնել արդար նուա-
ճումներու գոհունակութեան հաճոյքը, զգալ՝ տալու, նուիրելու,
գոհունելու քաղցրագոյն ապրումները. մէկ խօսքով՝ երջանիկ ըլ-
լալու:

«Ինչ որ ցանես՝ այն կը հնձես» ըսած է ժողովուրդը: Պէտք
է տաս՝ ստանալու համար, պէտք է սփռես՝ ժողովելու համար,
պէտք է նուիրես՝ ուրախանալու համար, եւ նուիրուես՝ երջան-
կանալու համար:

Ընտանիք, Հայրենիք եւ Հաւատք: Անվերապահ նուիրումի
երեք գոհասեղաններ, որոնք կ'ապահովեն մարդկութեան համե-
րաշխ ու երջանիկ գոյատեւումն այս աշխարհէս սկսած մինչեւ
անդենականը: Որովհետեւ երեքն ալ միայն Սէր կը պահանջեն.
որպէս սկիզբ, սնունդ եւ վախճան: Իսկ սէրը՝ եսի փթթումն է,
բողբոջումը, ծաղկումը եւ նուիրաբերումը:

Սէր ընտանիքի հանդէպ. անձնագոհունթիւն եւ ամէնօրեայ
նուիրում թէ՛ տղամարդու եւ թէ՛ կնոջ կողմէ: Որքան եսը
նուաղի, այնքան մենքը կ'աճի. որքան եսը մարի, հանգի՝ այնքան
սէրը կը հրդեհի, կը բորբոքի եւ կ'ուրճանայ յարաճուն անդրա-
պելի թափով, միշտ աւելի քաղցր, միշտ աւելի հիասքանչ ու
խոլ ինքնամոռ յորձանքի մէջ պարուրելով անձը բովանդակ: Այս
նուիրումին մէջ է, որ լսելի կ'ըլլայ անբացատրելի երջանկու-
թեան առիթն ու պատճառ դարձող ճիշդ մանուկին, որ շեղելով

ծնողներու հուլիսեան կորիզները կեդրոնախորհրդա զօրութեամբ՝ զանոնք կը դարձնէ զուգահաւասար արբանեակներ իր գոյութեան:

Բնականաբար, որեւէ ընտանիք օդի մէջ կախուած չէ, այլ ամուր կառչած հողին, թոնիրին եւ նախնիներուն: Հողին՝ որովհետեւ իր ճակտի քրտինքով մարդ արարածը պիտի վաստակի իր հանապազօրեայ հացը: Թոնիրին, որ միեւնոյն հողի վրայ պատրաստուած օջախն է, տան սիրտն ու սրբութիւնը: Նախնիներուն, որ անյիշատակ ժամանակներէ այդ միեւնոյն թոնիրին շուրջ հաւաքուած են, օջախը վառ պահած եւ հողի պարգեւները վայլած:

Ահաւասիկ հայրենիքը, ուր միեւնոյն ազգի անդամները կողք կողքի կանգնած, վարուցան, քաղհան ու հունձք ըրած են, հարսնիք, ծնունդ ու խնջոյք վայլած են, տառապանք, սուգ ու թաղում տեսած են, ի վերջոյ պատերազմ, կռիւ ու հերոսներ տուած են:

Այդ բոլոր սրբազան պահերուն, սրբազան հողի վրայ, միշտ միահամուր ու ամրակուր միասնութիւն ապրած են մէկ հաւատի շուրջ: Պապենական, հայրենի հաւատը՝ որ կեանքն ունէր որպէս կիզակեդրոն՝ պաշտամունքի առարկայ չէր կրնար անշունչ իրեր որդեգրել, այլ կենսապարգեւ ամէն ինչ. ահա թէ ինչո՞ւ այնքան հեշտութեամբ համատարած ընդունում գտաւ քրիստոնէութիւնը, կարծես բնական յաջորդականութեամբ եկած ըլլար իրագործելու սպասուած հաւատալիքները, ամբողջացնելու առկայ գիտելիքները: Հայերը՝ միշտ կեանք աղերսեր են, ազատութիւն տենչացեր: Քրիստոսի պարգեւն ուրիշ բան չէր եթէ ոչ յաւիտենական կեանք, անկապուտ ազատութիւն: Այնքան հարազատ, կարծես Հայկն ըլլար...

Եւ այսպէս, ընտանիք, հայրենիք ու հաւատք՝ սէր կը պահանջեն, այսինքն անձնուրաց, անհախնդիր ու անվերապահ նուիրում. միայն այս պարագային ընտանիքը երջանիկ ոտքի կը կանգնի, ամրակուր հայրենիքը կը ծաղկի եւ անսասան հաւատքը կը ոգեշնչէ:

Սասուն Պասկելիչեանի խօսքերով՝

«Աշխարհ եմք գալիս սիրելու համար, սէր՝ Աստուծոյ պարգեւ»: